

גמ': אע"פ רלית ביה מעשה, רחמנא קרייה מעשה.
ראה בזה בצ"פ מכות דף ב ע"ב ד"ה אמר רבה
חדע כר, ובצ"פ הפלאה ה' שבועות פ"י ה"ו צד 12,
ובצ"פ מכות צד 8 ועו"ש צד יא.
שם: אמר רבי אבהו כולן כאבות לשלם ממזמב
מי"ט אתיא תחת נתינה ישרלם כמ"י.

עיי' ב"ק דף ה דנטל מן העידית וכן פסק
רבינו בהל' חובל ומויק פ"ו ה"ו ג, ועי' תוס' יבמות
דף ס ע"א ד, ועיי' בירושלמי פ"ד דכאן (כתובות)
הלכה ב' גבי עשה בדין ה'.

רש"י ד"ה ומסגל, כהן ששחט קרבנו של ישראל
חטאת לשם שלמים כר.

והנה מ"ש כהן ששהט קד"ק דייק ששחט,
מאי אם... לו? ועיי' זבחים דף לו ע"א ו אם
שחט חטאת בדרום... אך הגמ' כאן וכן המשנה
בניסין נקט רק פיגול דבא ע"י מחשבה, ובאמת
זה עצם גדר קרבן... הלכה דתורה, ועמ"ש
מנחות דף סז והוה עצם קרבן רק לחייב

ג צ"ל הלכה טו.

ד"ה שאינו משלם קנס במטותה כר גפ"מ דלא
משלם מן העידית כדן קנס אלא מן הזיבורית כדן
כתובה.

ה תני ר"ש בן יוחי ונתן האיש השוכב עמה לאבי
הנערה חמשים כסף מלמד שאין האב זוכה אלא בנתינה
ר"ש עבד לה כמעשה ב"ד ורבנן עבדינן לה כמלוה, על
דעתיה דר"ש גובה בעידית, על דעתיה דרבנן גובה
בבינונית כר.

• צ"פ ח"ב הל' נערה בתולה פ"ב ה"א, דף נט.

ו ר' יהודה אומר דבר רע ריבה כאן חטאת ששחטה
בדרום כר.

ז ראה לקמן אות יג.

ח פ"ג-יג: כהנים שפגלו במקדש שוגגין פטורין
כר שלח ב"ד שהכה ברשות ב"ד הויק בשוגג פטורין כר.
ט דן את הדין וויכה את החייב חייב את הזכאי
כר מה שעשה עשו וישראלם מביתו כר אם היה מומחה
לביד פטור מלשלם.

י הפיגול הגותר מטמא את הידים כר רב הונא ורב
חסדא חד אמר משום חסדי כהונה כר אפיגול כר, וברש"י:
גורו חכמים טומאה שלא יפגלוהו ברצון להפסיד הבעלים
ויאמרו שוגגין היינו, ורבינו פירש עוד טעם אחר לפי
ששלמים הן ואין לכהן בהן אלא חוה ושוק וישחטם במזיד
לשם חטאת לאוכלן כולן ולא נהירא דאין פיגול אלא
בשחט ע"מ לאכול ממנו חוץ לזמנו והשחט שלמים לשם

... לבעלים, ועי' תוספתא גיטין ה דכיל כהנים
שפיגלו עם שליח ב"ד ע"ש בזה, חזוין דוח גדר
אחד וכמו מומחה שטעה בסנהדרין דף לג ט...
וגם איך הדין גבי פיגול אם משלם דמי עור לבעלים
אם הוה ק"ק, או לכהנים מהמת דוח ודאי לא.

שם.

עי' פסחים דף קכא ברש"י... וגיטין דף
נג יא וברמב"ם יב בזה.

שם.

מה דפליגי רש"י ותוס' במנחת דף מט ע"א יג
גבי מחשב חטאת לשם שלמים אם צריך לפרש
דהיינו לאוכלן לב' ימים ולילה ע"ש, והוא משום
דהא מבואר בת"כ פ' צו פ' ז' פ' יב ד ובפרשת
קדושים פ"א טו דבשעת שחיטת שלמים צריך לחשוב
לאוכלן לשני ימים ע"ש, אך כיון דאנן קיי"ל כר"י
בזבחים דף מז ע"ב טו ודף ב ע"ב דסתם סמכינן
על תנאי ב"ד ע"ש, לכך א"צ לחשוב, וא"כ לפי"ו
אם שוחט חטאת לשם שלמים סתם הוה כמו שחשב

חטאת אין כאן פיגול אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה.
יא ע"ב: הכהנים שפיגלו במקדש מוידין חייבין
ותני עלה מפני תיקון העולם (קס"ד חייבין מפני תיקון
העולם שלא ירגילו בכך) כר ה"נ קאמר מוידין חייבין
הא שוגגין פטורין מפני תיקון העולם (כדי שיודיעו, וע"ש
בגמ' דכל זה למ"ד היוק שאינו ניכר שמה היוק).

יב הל' חובל ומויק פ"ו ה"ד: הכהנים שפיגלו את
הזבח במזיד חייבין לשלם בשוגג פטורין, והראב"ד כ'
דמאי דאמר חייבין לשלם שיבוש הוא שאפילו עשה מעשה
בגופו למאן דאמר היוק שאינו ניכר לא שמה היוק פטור
מדיני אדם וקיי"ל כותיה כר, ועיי"ש בכסף משנה.

יג הכהנים שפגלו במקדש מוידין חייבין הא שוגגין
פטורין כר לאו דכסבר שלמים הוי וקא מחשב בה לשום
שלמים כר, וברש"י לאוכלן שני ימים, ובתוס' ד"ה וקא
מפרש בה לשלמים כלומר לאוכלן שני ימים גראה דגירסתן
היתה שהוא מפרש בפה, וע"ש בהגהות צ"ק שכ' דצ"ל
מחשב.

יד ביום הקריבו את זבחו יאכל וממחרת אין לי אלא
אכילתן לב' ימים מנין שאף תחלת זביחתן לא יהא אלא
ע"מ להיאכל לב' ימים ת"ל וכי תזבחו זבח שלמים לה'
ביום זבחכם יאכל וממחרת כר.

טו פרשתא א, פרק א.

טז לשם ששה דברים הזבח נזבח כר א"ר יוסי אף מי
שלא היה בלבו לשם אחד מאלו כשר שהוא תנאי ב"ד,
וכ"ה שם בדף ב ע"ב.

שכתבו דאף אם העידו לשלם רק מויבורית צריכים הם לשלם מעידית חזינן דזה הוה דין, וכן נ"מ לגבי עדי מסית אם גם בהעדים וומסין הוה הני דיני דמסית, וזהו כונת רש"י הובא בתוס' רפ"א דמכות ד"ה כל הוומסין יט, ועיין רש"י כתובות דף סה ע"א כ, וגם י"ל דנ"מ להך דסנהדרין דף לג ע"ב גבי מחזירין לזכות כה אף שע"ז יהי' חוב לבעיד ע"ש בתוס' דף ג ע"ב כב ובהך דכתובות דף לג ע"א וא"כ נ"מ ג"כ לתלות אף בלא מיעומא דקרא, וכן אם העידו על אשה דהיא אינה ניתלית, אם העדים ניתלין, ואם נימא דהוא רק דין וא"כ ממילא ניתלין וכו' *.

שם.

הך דמו"ק דף ח ג גבי חידוש, עיין גדרים דף ד כד וכ"מ בש"ס בגדר חידוש, ועיין נויר דף לו ע"ב כה ובכורות דף ו כו וסנהדרין וחולין דף לד ונדה דף מג וכ"מ, והגדר ר"ל כה, אם זה דבר חדש כמו בעדים וומסין, דזה כאשר זמם לא ר"ל דזה מעם דלכך עונשין אותו, רק זה סימן, ועי' בתוס' כ"ק דף ה ע"א גבי העידו על שור תם מ"מ משלמים עידית כו *.

דף ה ע"ב

גמ': ולמ"ד אדרבה קרן עריפא כו.

ר"ל דהני די בשמירה פחותה, משא"כ

כג וביום הראות בו, יש יום שאתה רואה בו ויש יום שאי אתה רואה בו, מכאן אמרו חז"ל בי גע נותנין לו ז' ימי המשתה כה דברי ר"י רבי אומר אינו צריך הרי הוא אומר וצוה הכהן ופנו את הבית אם מנתינין לו לדבר הרשות כל שכן לדבר מצוה כה ור' יהודה מהתם לא גמרינן דחידוש הוא דהא עצים ואבנים בעלכא לא מטמאו והכא מטמאו כה.

כה מהו דתימא חדש הוא שחידשה תורה בנויר כה אימא לא ליעבר עליה משום כל תאחר קמ"ל.

כה חידוש הוא דהא בכל התורה כולה נותן טעם לפגם מותר וגבי גיעולי נכרים אסור כה.

כה הטמאין, לאסור צירן ורובן וקיסה שלהן, איצטרך סד"א הואיל דבבהמה טהורה גמי חידוש הוא דאמר מר דם נעבר ונעשה חלב וכיון דחידוש הוא בבהמה טמאה גמי לישתרי קמ"ל.

כה עיין בזה באריכות בצ"מ סנהדרין דף כו ע"א, עמ' מב מדפי הספר.

* שרית צפ"ו סי' קלח, דף קי.

לאוכלו חוץ לזמנו, או דתנאי ב"ד לא הוה רק אם עשה כדין אבל שלא כדין לא וכעין דמבואר ביבמות דף צב ע"א גבי הלכה וקלקלה דלהנשא לכה"ג לזה לא התירוהו וכו', ועי' רש"י ב"ק דף ח ע"א ד"ה מפגל ע"ש דלכאורה משמע דזה הוה פיגול אף בסתם, ועיין רש"י כריתות דף ב ע"ב י, אך באמת ר"ל כה, דקשיא ליה לרש"י כיון דהא קי"ל בכ"מ עיין פסחים דף קכ יח דפיגול מטמא ע"ש וא"כ נמצא דע"י מחשבתו נטמא וזה חשיב ליה המטמא ומאי פריך, לכן פי' דמיירי רק בפסול כה"ג וס"ל דזה לא מטמא ועי' זבחים דף יג ע"א ורש"י פסחים דף קכא ע"ש וברשב"ם *.

תוס' ד"ה תחת נתינה כו, וצ"ל דאפילו אם העידו כו' או העידו פלוני חייב לפלוני מנה דדינו בויבורית דמשלמי במיטב וכו'.

מה דמבואר בספרי פ' תצא פסקא רבא דממעט שם עדים וומסין מתלית, אם ר"ל רק לדין דס"ל דרק עובד ע"ז והמגדף ניתלין והמיעוט הוא בעדים וומסין של מגדף דלא נימא דניתלין משום כאשר זמם כו' רק המיעוט הוא דאף לר"א דס"ל דכל הנסקלין ניתלין מ"מ טמעט עדים וומסין, וזה תליא אם הך כאשר זמם הוא המעט של העונש או רק זה דין וכו' ומהך דב"ק דף ח ע"א בתוס' שם

יו ד"ה ומפגל כה דהאי היוקא דיבורא בעלמא היא והיוק שאינו ניכר ניגהו.

יח לעיל אות י. — וראה עוד בזה בשרית צפ"ו סי' מב עמר נב.

* צ"פ ה' כלאים פ"ו הכ"ו, דף יט טור א.

יט פי' הקונטרס שאין להם גס והמלטה, וקשה דמאי קמ"ל כה.

כ ד"ה מקדימים לבית הסקילה כלומר ישכימו בבקר לשם כי אין להם גס והמלטה מן המיתה הזאת.

כא דיני ממונות מחזירין לזכות שהיא חובה (של) חבירו שמחייבין אותו להתחזיר מה שגבה) דכוותה גבי גפשות מחזירין לזכות ואין מחזירין לחובה כה.

כב ד"ה מוקי כה ועדים וומסין אע"ג דכי מחייבי עדים וומסין מפטר רוצח בכך, מ"מ אפשר דמיסרי כולהו בהכחשה הלכך חשיב ליה רעות כי מחייב ע"ז מיתה וכו'. * צ"פ ה' כלאים פ"ה ה"י, דף טז טור א. וראה עוד בזה בצ"פ מכות צד 2 וצד 4.